

Visitatie lidscholen Nederlandse Dalton Vereniging

Visitatieverslag

Zie handleiding visitatie lidscholen
(Gebaseerd op Toetsingskader Erkenning Daltoninstellingen)

Naam school	CDBS Jonglaren
Adres	Ludinge 6
Postcode en plaats	9471 JD Zuidlaren
E-mailadres school	cdbsjonglaren@conod.nl
Directeur	M. Tenhage
Adjunct-directeur	-
Daltoncoördinator	
Aantal groepen/ klassen (VO)	6
Aantal leerlingen	135
Populatie (PO)/ schoolsoort (VO)	PO
Aantal leraren	9 en 2 tijdelijke invalkrachten
In bezit van Daltoncertificaat	9
Bezig met Daltoncursus	1 (opleiding daltoncoördinator)
Nevenvestigingen	Nee
Stand van zaken inspectie	Basisarrangement, inspectiebezoek in september 2016
Visitatieteam	
Voorzitter	
Lid 1.	
Lid 2.	
Lid 3.	
Lid 4.	
Datum visitatie	18-04-2016
Soort visitatie	1 ^e licentieaanvraag
(besluit vorige visitatie)	2e licentieaanvraag
	☒ Licentieverlenging
	☐ versnelde visitatie licentieverlenging
	☐ Visitatie na bezwaarprocedure

Commissies visitatie PO en VO
Nederlandse Dalton Vereniging
Bezuidenhoutseweg 251-253
2594 AM Den Haag
Tel. 070 - 331 52 81
bestuursbureau@dalton.nl

0. Realisering aanbevelingen vorige visitatie

niet van toepassing bij 1^e licentieverzoek

aanbeveling 1.

De rol van de leerlingen bij het samenstellen van het taak en/of keuzewerk kan nog verbeterd worden door een grotere participatie. Dit geldt voornamelijk vanaf groep 5.

evaluatie school

Leerlingen worden meer bij de taak betrokken door het stellen van een eigen leerdoel. Het stellen van eigen doelen kan nog meer diepgang krijgen en volgend schooljaar willen wij dit uitbreiden (werken met een doelenposter?: benoemen van doelen, kinderen bepalen vooraf en tijdens het traject waar zij staan en welke hulp zij nodig hebben of kunnen bieden).

Kinderen worden betrokken bij het samenstellen van het keuzewerk. Zij komen zelf met ideeën en deze worden op de taakbrief ingevuld.

bevindingen visitatieteam

Bij het participeren in het samenstellen van de taak moet je denken aan inhoudelijke inbreng van leerlingen op de taak. Wij hebben dat bij enkele leerlingen van groep 8 gezien. Dit blijft dus een aandachtspunt. De betrokkenheid van de leerlingen op het keuzewerk is goed opgepakt, vanaf groep 4 zien we hier een duidelijke inbreng in en ook op de taakbrief wordt er een onderscheid gemaakt in activiteiten die door de klas is ingebracht en door de leerkracht. Ook is reflectie goed opgenomen in en bij de taak.

aanbeveling 2.

De beoordeling/evaluatie is m.n. in de bovenbouw vanaf groep 5 nogal aan de summere kant. Het werken met pictogrammen levert te beperkte informatie t.a.v. de leerlingreflectie.

evaluatie school

Naast de pictogrammen is vanaf groep 3 ook ruimte op de reflectiebladen opgenomen om zinnen / teksten te schrijven. Een deel van de reflectievragen komt wekelijks terug en een deel van de vragen wisselt. Leerlingen reflecteren ook op hun eigen gestelde doel.

Daarnaast hebben wij in de groepen 5 t/m 8 op vrijdag een reflectiekring ingelast. Er wordt dan gereflecteerd op product, proces, werkhouding, samenwerking etc. Dit doen wij m.b.v. reflectiekaarten, wandel-wandel-wissel-uit, reflecteren met je maatje en een klassikale reflectie.

bevindingen visitatieteam

Dit onderdeel is door jullie goed opgepakt. De wekelijkse formulieren, de verschillende wijze waarop er gereflecteerd wordt: met je maatje, klassikaal, individueel met leerkracht en het hulpmiddel van de kaartjes.

aanbeveling 3.

Zorg dat de leerlingen ook inzicht krijgen in de tijd die voor het taakwerk feitelijk beschikbaar is. Dit bevordert hun planningsvaardigheid. Op de taakbrieven van b.v. groep 7 en 8 ontbreekt dit gegeven.

evaluatie school

De dagplanning hangt in alle groepen op het bord. In de groepen 1 t/m 3 gebeurt dit met dagritme kaarten en vanaf groep 4 hangen de kaarten met onderdelen op het bord. Vanaf groep 6 staat er een weekplanning op de taakbrief.

De afgelopen vier jaren hebben wij gewerkt met het plannen van tijd op de taakbrief. Dit bleek niet goed te werken (kinderen hebben hier niet goed zicht op en vullen steeds hetzelfde in) en inmiddels hebben wij dit systeem weer afgeschaft.

bevindingen visitatieteam

Dit zien we summier terug. Stel je zelf de vraag:

- Hebben alle kinderen inzicht in wanneer er welke instructie is?
- Mogen leerlingen ervoor kiezen om op maandag al het rekenwerk voor de hele week te maken?

De doorgaande lijn hierin zou beter kunnen, zet hierop een ontwikkelingslijn uit: wat wil je bereiken en welke tussendoelen plaatsen we daarin?

aanbeveling 4.

Er kan nog nadrukkelijker vorm worden gegeven en rekening gehouden worden met de verschillen tussen kinderen m.b.t. differentiatie in niveau en tempo van het taakwerk.

evaluatie school

Differentiatie staat regelmatig als aandachtspunt op het programma. Ook dit schooljaar weer. Wij werken met drie programma's (basis, intensief en verrijking) en hebben daarnaast een zeer intensief programma voor leerlingen met een OPP en levelwerk voor kinderen die meer aankunnen. Er is ook een plusgroep (samenwerking CONOD scholen). Er wordt gedifferentieerd in instructievormen, interactievormen, opdrachtvormen, samenwerkvormen en spelvormen.

bevindingen visitatieteam

Dit is prima opgepakt en we zien dit in alle groepen terug.

aanbeveling 5.

Alhoewel er sinds de vorige visitatie sprake is van een duidelijker doorgaande Daltonlijn constateren we toch een hapering tussen de groepen 1 t/m 4 enerzijds en de groepen 5 t/m 8 anderzijds. Zie ook aanbeveling 1, 2 en 3.

evaluatie school

M.b.v. een kijkwijzer wordt minimaal 2 keer per jaar naar de doorgaande lijnen gekeken. Dit gebeurt door de directie en door de Daltoncoördinator (aangekondigde bezoeken en flietsbezoeken). Aan de hand van de bevindingen worden afspraken gemaakt t.a.v. de doorgaande lijn. De laatste jaren hebben er veel wisselingen plaats gevonden en het blijkt dan noodzakelijk te zijn om regelmatig stil te staan bij de uitvoering van de dingen. De ervaring leert dat iedereen wel bezig is met bepaalde dingen, maar dat mensen dit net even anders doen. Door afstemming en afspraken is de doorgaande lijn helder en duidelijk zichtbaar binnen school.

Tijdens iedere vergadering staat dalton structureel op de agenda. Afspraken, doorgaande lijnen, ontwikkelingen, evaluatie etc. worden dan aan de hand van deelonderwerpen met elkaar besproken.

Daarnaast geeft de directeur iedere week in de interne memo een onderwerp aan (na dit te hebben afgestemd met de Daltoncoördinator) en dit onderwerp bespreekt de leerkracht met de kinderen. Op deze wijze zijn wij binnen school iedere week met hetzelfde onderwerp bezig. Via de nieuwsbrief worden ouders ook over dit onderwerp geïnformeerd, om de ouderbetrokkenheid te vergroten.

Wij hebben recent een uniforme lay-out van de taakbrief en reflectie ingevoerd.

bevindingen visitatieteam

De grote lijnen zijn heel goed zichtbaar.

Zoals jullie zelf al constateerden blijft de doorgaande lijn een aandachtspunt. Blijf in gesprek over welke afspraken er per groep zijn, soms zijn er interpretatieverschillen (bv is keuzewerk wel/niet een verplichte taak? Of is het werk voor als je al je andere taken af hebt?)

1. Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen

Indicatoren op leerlingniveau

1.1	De leerling neemt verantwoordelijkheid voor de verwerking van zijn taak.
1.2	De leerling legt waar nodig verantwoording af aan zijn leraren, zijn medeleerlingen en zijn ouders over de verwerking van zijn taak.
1.3	De leerling is actief betrokken bij zijn eigen (leer)werk.
1.4	De leerling draagt zorg voor zijn leeromgeving.

evaluatie school

De leerlingen werken met een taakbord of taakbrief. Zij maken zelf keuzes t.a.v. het plannen, met wie zij werken en waar zij werken. De leerlingen zijn zelf verantwoordelijk voor de planning, de uitvoering van de taak en voor de registratie van het werk. Zij weten waar materialen liggen, pakken dit zelf en dragen zorg voor hun leeromgeving. De hulpjes en klassendienst zien hier dagelijks op toe.

Wij hebben twee gezamenlijke werkplekken waar kinderen kunnen werken: een leerplein en een stilteplek. Hier zijn de leerlingen zelf verantwoordelijk voor het proces.

Ontwikkelpunten:

- Leerlingen nog meer betrekken bij de inhoud van het werk.
- Verantwoordelijkheid van de taken vergroten (i.p.v. twee kinderen verantwoordelijk stellen, willen wij gaan werken met verantwoordelijkheden per tafelgroep. Iedere leerling krijgt dan een taak. De taken rouleren regelmatig).
- Oriëntatie en besluitvorming omtrent digitaal planbord in groep 1 en 2.

bevindingen visitatieteam

Goed.

Indicatoren op leraarniveau

1.5	De leraar kan loslaten en schenkt vertrouwen aan zijn leerlingen. Hij biedt hiervoor een kader waarbinnen de leerlingen hun eigen leerproces kunnen vormgeven.
1.6	De leraar houdt rekening met verschillen en creëert maatwerk dat zichtbaar is in de taakinhoud.
1.7	De leraar begeleidt zijn leerlingen en geeft waar nodig sturing, op zo'n manier dat de leerlingen zich vaardigheden eigen kunnen maken om de leerdoelen te behalen en de taak te kunnen volbrengen.

evaluatie school

Wij zijn dit schooljaar gestart met de Kanjertraining. De basisgedachte van de Kanjertraining is vertrouwen geven en dit sluit aan bij het Daltononderwijs. De komende maanden en ook volgend schooljaar zullen wij dit verder uitwerken.

Wij werken met drie programma's: basisarrangement, verrijkingsarrangement en een intensief arrangement. Op deze wijze vindt differentiatie plaats. Differentiatie blijft ieder schooljaar een aandachtspunt (met name wanneer er wisselingen binnen het team plaats vinden). De daltoncoördinator controleert dit tijdens de klassenbezoeken aan de hand van de kijkwijzer.

Tijdens de looprondes stuurt de leerkracht waar nodig de leerlingen bij. Er wordt veel gewerkt met een verlengde instructie of pre-teaching aan de instructietafel.

Ook zijn wij gericht op het meer los laten van leerlingen tijdens de instructie. Dit doen wij bij de v-werkers. Zij kunnen gebruik maken van de instructie, maar hoeven niet verplicht de instructie te volgen. Deze leerlingen plannen zelf hun werk in, maken het werk en wanneer zij toch instructie nodig hebben kunnen zij instructie vragen of meedoen met de instructie van de groep.

bevindingen visitatieteam

Goed. We zien dat leerkrachten vertrouwen hebben in hun leerlingen. Op basis van dat vertrouwen zouden ze meer kunnen 'loslaten' door meer verantwoordelijkheid bij de leerlingen te leggen. Jullie kinderen kunnen dat zeker aan.

Indicatoren op schoolniveau

1.8	Op de school heerst een cultuur van vertrouwen.
1.9	Leraren en overige medewerkers kunnen omgaan met verantwoordelijkheid en het aangeven van grenzen.
1.10	Leraren en overige medewerkers komen de afspraken na.
1.11	De brede algemene vorming van leerlingen is richtinggevend.
1.12	Het onderwijs wordt gegeven in een lerende organisatie waar leerlingen en leerkrachten zich kunnen ontwikkelen naar hun mogelijkheden.

evaluatie school

Wij werken veel in werkgroepen en leerkrachten hebben hierbij een eigen verantwoordelijkheid. Zij stellen doelen, zetten lijnen en activiteiten uit en stellen grenzen. De werkgroepen worden veelal gevormd op basis van interesse en talenten van de medewerkers.

Dit jaar hebben wij ingestoken op de Kanjertraining. De basisprincipe van de Kanjertraining is vertrouwen. Het samen volgen van de training leidt ook tot samenhang in het team en tot vertrouwen hebben in elkaar. Het gevolg hiervan is meer teambuilding en hierdoor ontstaat een beter pedagogisch klimaat binnen de school.

Volgend schooljaar willen wij gaan starten met het werken met portfolio's. Daarnaast willen wij de leerlingen van groep 6 t/m 8 betrekken bij de 10 minuten gesprekken en hen zelf over hun portfolio laten vertellen/presenteren. Hierdoor wordt de verantwoordelijkheid vergroot en worden leerlingen nog meer eigenaar van hun eigen leerproces.

bevindingen visitatieteam

De leerlingen van jullie school zijn heel goed in staat om zelf aanwezig te zijn bij de tien minutengesprekken. Ze reflecteren al heel goed en zijn, over het algemeen, verbaal sterk genoeg om hun 'ding' te vertellen.

2. Zelfstandigheid

Indicatoren op leerlingniveau

2.1	De leerling neemt zelf initiatieven om zijn leerdoelen te bereiken.
2.2	De leerling vraagt hulp van anderen en helpt anderen als zij hem/ haar om hulp vragen.
2.3	De leerling bepaalt mede hoe (werkvorm, tempo, plaats, tijd) hij/zij werkt aan de gestelde doelen.
2.4	De leerling kan omgaan met uitgestelde aandacht.
2.5	De leerling krijgt de gelegenheid het gemaakte werk zelfstandig na te kijken.

evaluatie school

Leerlingen zijn in staat om hulp te vragen van anderen en helpen elkaar wanneer nodig is. Wij werken met het maatjessysteem en leren de leerlingen om eerst hulp aan het maatje te vragen. Na vier weken worden de maatjes gewisseld. Wij leren de leerlingen om te gaan met uitgestelde aandacht. Dit gebeurt aan de hand van de bloemenketting, de blokjes en het verkeerslicht.

De leerlingen kijken het werk zoveel mogelijk zelf na en doen dit bij de nakijktafel. Fouten worden vervolgens aan de eigen tafel verbeterd. Aandachtspunt bij een aantal leerlingen blijft het nauwkeurig nakijken. Kinderen zetten soms te snel een krul neer en verbeteren vervolgens niet de fouten. Het werk van de leerlingen wordt steekproefsgewijs door de leerkracht gecontroleerd.

Aan het begin van het schooljaar zijn wij gestart met leerlingen zelf hun leerdoel laten stellen. Zie hiervoor ook het onderdeel reflectie. Dit onderdeel willen wij de komende maanden meer gaan uitdiepen.

bevindingen visitatieteam

Goed. Maar blijf op het nakijken en verbeteren wel alert. Sommige kinderen vertelden dat ze het verbeteren gewoon aan de nakijktafel doen middels het overschrijven van het goede antwoord.

Indicatoren op leraarniveau

2.6	De leraar creëert de randvoorwaarden (taakgerichte werksfeer, organisatie, opdrachten/taken, materialen) die de leerlingen in staat stellen zelfstandig te kunnen werken, zodat zij in hun eigen tempo en op hun eigen wijze kunnen leren.
2.7	De leraar stimuleert leerlingen initiatieven te nemen en te tonen.
2.8	De leraar biedt ruim tijd aan leerlingen om zelfstandig te kunnen werken.
2.9	De leraar creëert voor de leerlingen de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.

evaluatie school

Met behulp van taakborden en taakbrieven kunnen leerlingen zelfstandig aan het werk. De leraar biedt leerlingen keuzemogelijkheden ten aanzien van tempo, plaats en tijd. Er is veel tijd om te werken aan de taak.

Leerlingen worden aangesproken op hun talenten tijdens het keuzewerk, het keuzeuur en bij de MI-opdrachten.

Ook worden er verschillende verwerkingsvormen aangeboden, waarbij de leerling die vorm kan kiezen die het best bij hem/haar past.

bevindingen visitatieteam

Goed.

Indicatoren op schoolniveau

2.10	De school creëert voor de leraren en overige medewerkers de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.
2.11	De school stimuleert leraren en overige medewerkers initiatieven te nemen en te tonen.

evaluatie school

Diverse teamleden tonen initiatieven: zij komen zelf met ideeën, zetten lijnen uit, experimenteren, delen hun bevindingen en zorgen ervoor dat afspraken worden vastgelegd. Wij werken veelal in werkgroepen, waarbij medewerkers de ruimte krijgen om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen. Diverse teamleden volgen scholingen t.a.v. deze interesses en talenten (technisch lezen, coaching, Dalton).

Bij het keuze-uur wordt ook bij de leerkrachten een beroep gedaan op hun talenten en hobby's.

In de diverse werkgroepen worden de kwaliteiten van verschillende leerkrachten aangesproken.

bevindingen visitatieteam

Zie aanbeveling 1: DOP.

3. Samenwerking

Indicatoren op leerlingniveau

3.1	De leerling benut de gegeven tijd en gelegenheid om te oefenen en zich te bekwamen in samenwerkingsvaardigheden.
3.2	De leerling werkt op respectvolle wijze samen met leraar en medeleerlingen.

evaluatie school

Leerlingen mogen kiezen of zij het taakwerk alleen of samen willen doen. De leerlingen overleggen dan met elkaar. Samenwerken houdt meer in dan elkaar helpen en wij bieden dan ook regelmatig samenwerkingsvormen aan. Om samenwerkingsvaardigheden te benutten werken wij structureel met het maatjessysteem en coöperatieve werkvormen. Daarnaast worden structureel (technisch lezen groep 4 en tutor groep 2) en incidenteel (bijv. bij feesten) groep doorbrekende activiteiten georganiseerd.

Deze coöperatieve werkvormen worden tijdens de instructie, verwerking en bij andere activiteiten zoals het keuzewerk en keuze-uur aangeboden. Tijdens deze momenten ligt de nadruk dikwijls op het oefenen van bepaalde vaardigheden.

Binnen de school gaan leerlingen en leerkrachten met respect met elkaar om. Er wordt naar elkaar geluisterd en men staat open voor de mening van een ander. M.b.v. de Kanjertraining willen wij het respect en vertrouwen verder vergroten en uitdragen.

bevindingen visitatieteam

Goed.

Indicatoren op leraarniveau

3.3	De leraar werkt op respectvolle wijze samen met collega's en leerlingen.
3.4	De leraar geeft samen met collega's vorm aan de taak of leertaken, zoals deze in de school zijn afgesproken.
3.5	De leraar kan verschillende vormen en niveaus van samenwerken toepassen.
3.6	De leraar schept een pedagogisch veilig klimaat voor samenwerking met de leerlingen en tussen de leerlingen onderling.

evaluatie school

Leerkrachten besteden veel aandacht aan het pedagogisch klimaat en aan samenwerking. Per groep zijn afspraken over samenwerkingsvormen (coöperatief leren). Deze vormen worden ingezet bij de instructie, verwerking en bij andere activiteiten. Leerkrachten geven feedback op de samenwerking tussen leerlingen en sturen waar nodig de samenwerking tussen leerlingen bij.

De reflectie vindt ook plaats aan de hand van verschillende samenwerkvormen.

bevindingen visitatieteam

Goed.

Indicatoren op schoolniveau

3.7	De school is een leefgemeenschap waarbinnen leerlingen, leraren en overige medewerkers op een zichtbare wijze samen leven en werken.
3.8	De school is een leerplek waar leerlingen en leraren al samenwerkend van en met elkaar leren.
3.9	De school is een veilige oefenplek voor democratisering en socialisering.

evaluatie school

Ook binnen de school speelt samenwerken met elkaar een belangrijke rol. Leerkrachten overleggen dikwijls met elkaar. Dit doen zij veelal op eigen initiatief en zo proberen zij de lijntjes binnen school kort te houden.

bevindingen visitatieteam

Goed.

4. Reflectie

Indicatoren op leerlingniveau

4.1	De leerling maakt een planning voor zijn taakwerk.
4.2	De leerling stuurt zijn planning bij door de voortgang te overzien.
4.3	De leerling beziet het behaalde eindresultaat kritisch en neemt leerpunten mee naar een volgende planning van zijn taak.
4.4	De leerling reflecteert op zijn eigen gedrag en dat van zijn medeleerlingen.

evaluatie school

Leerlingen plannen hun taakwerk. Op de taakbrief worden de dagen gepland met de dagkleuren. Vanaf halverwege groep 3 plannen de leerlingen met cijfers de volgorde van het werk. In de groepen 3 t/m 4 werken de kinderen met een dagtaak. Vanaf halverwege groep 5 plannen de leerlingen het werk voor de hele week in.

De leerlingen reflecteren aan het eind van de week hun taakwerk op de reflectiebrief. Dit doen zij met behulp van pictogrammen en open vragen. De reflectievragen wisselen regelmatig af om meer diepgang in de reflectie te bereiken. Wij zien dat kinderen veelal schriftelijk reflecteren met het geven van korte antwoorden en stimuleren het gebruik maken van zinnen.

Daarnaast reflecteren wij ook op leerkracht – leerlingenniveau, zie blz. 2.

bevindingen visitatieteam

Prima slag hierin gemaakt; houdt deze cyclus vast en blijf ook dagelijks kort reflecteren. Het plannen gebeurt niet in alle groepen met cijfers, bespreek met elkaar wat de doorgaande lijn is.

Indicatoren op leraarniveau

4.5	De leraar zet verschillende reflectiemethoden in.
4.6	De leraar laat leerlingen reflecteren op de samenwerking.
4.7	De leraar laat leerlingen feedback geven op zijn eigen functioneren.
4.8	De leraar is in staat om kritisch naar zijn werk te kijken en gebruikt evaluatie, reflectie en feedback van anderen om zich verder te ontwikkelen.

evaluatie school

Wij maken gebruik van ongeplande en geplande reflectiemomenten. Ongeplande momenten vinden bijv. plaats tijdens de looprondes. In het verleden merkten wij dat reflectiemomenten er regelmatig bij inschoten en daarom hebben wij dit schooljaar systematische en gestructureerde momenten voor reflectie ingebouwd: de 4-wekelijkse reflectiecyclus vanaf groep 5.

bevindingen visitatieteam

Goed.

Indicatoren op schoolniveau

4.9	De school stelt leraren en overige medewerkers in de gelegenheid van en met elkaar te leren.
4.10	De school hanteert een doorgaande lijn m.b.t. reflectie op leerlingniveau.

evaluatie school

Alle leerkrachten wordt de gelegenheid geboden om een bezoek te brengen in een andere groep (april). Tijdens de collegiale consultatie leren leerkrachten van en met elkaar. Zij kiezen zelf een onderwerp uit.

Naast de directie bezoekt ook de Daltoncoördinator de groepen met een kijkwijzer. Na afloop van de bezoeken worden de parels en puzzels met elkaar besproken en worden vervolgacties uitgezet.

Dit schooljaar hebben wij in januari 12 studenten op school gehad die voor ons een proefvisitatie hebben uitgevoerd. Zij hebben in alle groepen gekeken en tips en tops op een rij gezet. Voor ons als school was dit een leuke leerervaring. Wij willen hier in de toekomst meer vorm aan geven door een collega Daltonschoon te vragen om onze school eens te bezoeken en verslag uit te brengen.

bevindingen visitatieteam

Doel is om de leerlingen door middel van reflectie inzicht in eigen kunnen te geven zodat zij in staat zijn zelf de keuzes te maken of zij bepaalde instructie wel of niet nodig hebben. Probeer dit doel ook voor ogen te houden, anders kun je te lang blijven hangen in wat goed, minder goed, of fout ging.

5. Effectiviteit/ doelmatigheid

Indicatoren op leerlingniveau

5.1	De leerling behaalt zijn leerdoelen die passen bij zijn persoonlijke ontwikkeling.
5.2	De leerling gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn leertijd.
5.3	De leerling is actief bezig met de taak en maakt efficiënt gebruik van zijn keuzemogelijkheden.

evaluatie school

Dit schooljaar zijn wij gestart met het stellen van eigen leerdoelen. Op deze wijze worden leerlingen meer betrokken bij hun eigen leer- en ontwikkelingsproces en krijgen zij meer eigenaarschap.

De leerlingen vermelden hun leerdoel op de taakbrief. Wij zien dat de persoonlijke leerdoelen van kinderen vooral gericht zijn op proces en werkhouding. De komende maanden en ook het volgende schooljaar willen wij hier nog meer diepgang in aanbrengen (meer richten op aanpak en stappenplan maken).

Om de vier weken worden de leerdoelen (volgens een cyclus) met de leerlingen besproken.

bevindingen visitatieteam

Goed.

Indicatoren op leraarniveau

5.4	De leraar behaalt zijn leerdoelen.
5.5	De leraar gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn lestijd.
5.6	De leraar zorgt voor afwisseling van leeractiviteiten tijdens de les.
5.7	De leraar stemt de instructie en het leerstofaanbod af op de leerbehoeften en leermogelijkheden van zijn leerlingen.
5.8	De leraar daagt leerlingen uit het beste uit zichzelf te halen.
5.9	De leraar geeft leerlingen een uitdagende motiverende taak die past bij het niveau, de interesse en het (werk)tempo van de individuele leerling.
5.10	De leraar analyseert de leerproblemen van leerlingen die de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

Wij werken met het DIM-model. Na een korte terugblik en oriëntatie vindt de verlengde instructie plaats. Hiervoor werken wij met groepsoverzichten en een plan van aanpak. Op deze wijze worden leerlingen geclusterd. Leerlingen die geen instructie nodig hebben, kunnen verder met het werk. Zij kiezen zelf of zij wel/niet mee willen doen met de instructie of al eerder om een korte uitleg vragen.

Het afgelopen jaar hebben de leerkrachten gewerkt aan het geven van een korte instructie. Hierdoor ontstaat er meer tijd voor de verlengde instructie en voor de zorgleerlingen.

De leerlingen mogen het werk zelf inplannen en uitvoeren. Feedback vindt op diverse momenten plaats.

De leerkrachten stellen groepsdoelen en maken de doelen zichtbaar op het bord en op de taakbrief.

Leerkrachten analyseren en evalueren de aangeboden zorg en stellen deze waar nodig is bij. Dit wordt geregistreerd in de groepsoverzichten, plan van aanpak en in de planning.

bevindingen visitatieteam

Wij hebben vandaag gezien dat veel zaken nog erg leerkrachtgestuurd zijn (welke kinderen niet met instructie mee hoeven te doen, welke kinderen op de gang mogen werken enz). een groot aantal kinderen zou hier meer ruimte in kunnen krijgen. Dit vraagt om een basis van vertrouwen (die is er volgens ons) en een bepaalde mate van 'loslaten'. Maak hierover afspraken.

Indicatoren op schoolniveau

5.11	Het onderwijs is door een efficiënte inrichting van tijd, ruimte en middelen doelmatig en gericht op het behalen van de noodzakelijke opbrengsten.
5.12	De school hanteert een doorgaande lijn van de daltoncompetenties van leerlingen en personeel.
5.13	De school biedt leerlingen ondersteuning en/of passende zorg als zij de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

Tijdens de taakuren kunnen leerlingen naar eigen inzicht hun werk plannen en eventueel wat langer doorwerken aan een bepaalde opdracht. Zij plannen hun eigen tijd en werktempo, maar moeten wel aan bepaalde minimum eisen voldoen.

Buiten het klaslokaal zijn twee ruimtes ingericht om te werken: het leerplein en de stilleruimte. Binnen de groep zijn er voor leerlingen ook middelen beschikbaar om zich goed te kunnen concentreren op hun werk (plankjes en koptelefoon).

Leerlingen geven aan graag als middel gebruik te willen maken van de ipad. Hierin is recent geïnvesteerd en wij hebben 60 ipads aangeschaft. Wij zijn nu bezig met de invoering hiervan op school. Op deze wijze willen wij in de toekomst meer differentiatie binnen het onderwijssysteem aanbrengen en de betrokkenheid van kinderen vergroten. Dit zal met name het komende schooljaar verder worden uitgewerkt.

De doorgaande lijn binnen de school wordt regelmatig besproken. Dit gebeurt o.a. aan de hand van een kijkwijzer (zie borging).

bevindingen visitatieteam

Zie 'leerkrachtniveau'. Er zijn al mooie stappen gemaakt, neem de verdere ontwikkeling op in een DOP.

6. Borging

Indicatoren op schoolniveau

6.1	De school werkt planmatig aan de daltonontwikkeling en beschrijft dit in een daltonbeleidsplan.
6.2	De school geeft aan hoe de daltonontwikkeling wordt aangestuurd, bv. door een daltoncoördinator.
6.3	De school draagt haar daltonidentiteit uit. (schoolgids, website, folders etc).
6.4	De school heeft daltonscholing in het scholingsplan opgenomen.
6.5	De school benut de daltonmogelijkheden van het gebouw.
6.6	De school enquêteert regelmatig de leraren, de ouders en de leerlingen over de daltonontwikkeling en de kwaliteit van het daltononderwijs.
6.7	De school is actief betrokken bij dalton-regioactiviteiten, waarbinnen zij vertegenwoordigd is.
6.8	De leerlingen worden betrokken bij de daltonontwikkeling van de school.
6.9	De ouders worden betrokken bij het ondersteunen van de daltonontwikkeling van de school.
6.10	Het schoolbestuur ondersteunt de school in haar daltonontwikkeling.

evaluatie school

Jaarlijks wordt het Daltonplan geactualiseerd en worden afspraken en doorgaande lijnen opnieuw geborgd.

In een actieplan (behorende bij het schoolplan) wordt ieder schooljaar een aantal activiteiten op het gebied van Dalton uitgewerkt. Deze actiepunten komen in de loop van het schooljaar aan bod.

Daarnaast staat iedere vergadering het onderwerp Dalton op de agenda en dan worden mededelingen, informatie, aanpassingen, doorgaande lijnen, vernieuwingen en inhoudelijke onderwerpen met elkaar besproken. De Daltoncoördinator stuurt dit proces.

Wij werken met een kijkwijzer (afgenomen door directie en Daltoncoördinator). De bevindingen worden met het team besproken en waar nodig worden hier acties aan gekoppeld.

Wij nemen deel aan de regiobijeenkomsten. Deze vinden twee á drie keer per jaar plaats. Er is regelmatig overleg met de directeur van de andere CONOD Dalton-school en de Daltoncoördinator neemt deel aan diverse netwerken.

De Daltoncoördinator volgt een twee jaar durende opleiding.

Het volgende schooljaar willen wij scholing inzetten op het gebied van werken met portfolio's.

Wij zijn in februari gestart met het wekelijks bespreken van een daltononderwerp met de leerlingen. Op deze wijze besteden wij aandacht aan de visie, aan achtergronden en met name aan de werkwijze van diverse onderdelen. De ouders worden middels de nieuwsbrief over deze onderwerpen geïnformeerd, zodat zij ook goed geïnformeerd zijn.

bevindingen visitatieteam

Goed. Jullie hebben veel en goed geschreven over dalton onderwijs, zowel in papieren documenten als ook op de site. Veel van de beschrijvingen zijn nog algemeen en bv van de NDV site geplukt. Ook lezen we zinnen die starten met 'op dalton scholen...', ons advies is maak er meer je eigen beschrijving van. Er is veel om trots op te zijn, dus: "op onze school..." mag best!

Overige opmerkingen school

(nog niet in zelfevaluatie opgenomen, maar wel relevant)

Bijzonderheden: wegens langdurige ziekte van twee leerkrachten werken hier tijdelijk twee nieuwe mensen; een ib-er en een invalleerkracht in groep 3 en 4. Daarnaast werkt er een invalkracht in groep 1 wegens een tijdelijke uitbreiding van uren. Wegens de tijdelijkheid van de benoemingen, zijn zij niet Dalton geschoold. In groep 7/8 geeft een Lio-leerkracht les. Zij heeft de daltonminor op school gevolgd.

Uit de gesprekken met leerlingen

We hebben met zes leerlingen gesproken waarvan er drie in de leerlingenraad zitten. Ze zijn positief over hun school, vertellen over Dalton in termen van: vrijheid, zelfstandig zijn, taakbrief, intensief, basis en verrijking, plannen en keuzewerk. Over dat laatste verschilden ze van mening als het gaat om zelf activiteiten te mogen kiezen en of alle kinderen er wel aan toe kwamen. Over het tutoren van kleuters door leerlingen van groep 8 (reken en taalspelletjes) zijn ze tevreden. Ze vinden het jammer dat het tutor-lezen niet meer doorgaat maar dat kwam omdat het niet goed ging.

Wat we mee moeten nemen naar de directie is: vaker leerlingenraad vergadering en de fietsregel (waar welke groep de fietsen moet plaatsen) werkt niet.

Uit de gesprekken met leraren en ondersteunend personeel

Dit ging vaak om een aanvulling en/of verduidelijking van zaken die we zagen. We merkten dat de leerkrachten trots zijn op hun school en wat ze gezamenlijk hebben opgepakt.

Uit de gesprekken met de schoolleiding

N.a.v. de documenten die we gelezen hebben hebben we verduidelijking gevraagd over een aantal zaken. Zo kwam aan de orde:

- de proef visitatie door studenten
- facilitering in uren voor dalton coördinator
- reflectiecyclus
- netwerk dalton coördinatoren
- collegiale consultatie
- samenwerking met en binen het bestuur
- veel van de doelen zijn erg inspectiegerelateerd; hoe vrij is de keuze voor groeien naar excelenste school?
- “dalton is vooral een praktische manier van samenwerking” staat er in de schoolgids, hoe moeten we dat interpreteren?
- website: in de inleiding staan alleen de kernwaarden: V Z en S genoemd, reflectie, effectiviteit en borging komen verderop wel aan bod. Houd de website up to date.
- ziekte en vervanging.

Uit de gesprekken met ouders

We hebben met een drietal ouders gesproken waarvan 1 ouder lid was van MR en OR, 1 ouder lid van OR en 1 ouder geen lid was van beide geledingen. We merkten grote tevredenheid en betrokkenheid bij deze ouders. Er is gesproken over:

- De keuze an de school. Dalton en/of PC signatuur
- Heel positief zijn deze ouders over: laagdrempeligheid, goede contacten met leerkrachten, tutoring en dat kinderen van alle groepen elkaar kennen, het plannen, de bevordering van zelfstandigheid en de vrije keuzes die kindern hebben.
- Communicatie met ouders: hierover zijn ze tevreden, schoolkrant, schoolklapper, groepsavonden
- Continurooster worden ouders bij betrokken d.m.v. een peiling binnenkort. Bij deze ouders is er geen noodzaak, zij zien de meerwaarde (nog) niet.
- Wat we mee mogen nemen naar de directie en team is “meisjesonderwijs”....misschien naast knutselen ook eens demonteren van wasmachines en andere huishoudelijke materialen, de wens voor mannelijke leerkrachten 😊 en meer de natuur in met de kinderen.

Uit de gesprekken met het bestuur

naam bestuurslid: Jacqueline Mulder

Met Jacqueline, algemeen adjunct directeur CONOD (portefeuille: personeel en onderwijs) is gesproken over de bestuursfilosofie: zoveel mogelijk geld naar de scholen. Autonomie voor de scholen als het gaat om de inrichting van hun onderwijs, maar wel gezamenlijk een aantal speerpunten die vanuit het bestuur worden aangedragen en ondersteund.

Passend onderwijs: vanuit schoolmodel met een eigen zorg adviesteam en inhuur van eigen orthopedagoog. Zorgbudget zoveel mogelijk naar de scholen. ICT wordt bovenschol aangestuurd.

Dalton: Jacqueline spreekt uit trots te zijn op het feit dat er twee daltonscholen onder het bestuur vallen, zo hebben de ouders meer keuzemogelijkheid. Het blijft een eigen keuze van de school en ook is er voor dalton coördinatoren geen gefaciliteerde tijd, dit moet uit taakbeleid gehaald worden. Deze school heeft dat op 30 uur per jaar gesteld.

beoordeling

nr	kernwaarden	ontwikkeling	
		O	V
0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie *		X
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen		X
2	Zelfstandigheid		X
3	Samenwerking		X
4	Reflectie		X
5	Effectiviteit- doelmatigheid		X
6	Borging		X

* niet van toepassing bij licentieverlening

Advies aan het bestuur van de NDV

	Advies	Criteria
	Licentie verlenen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde.
	Over twee jaar versnelde visitatie voor licentieverlening	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
	Geen licentie verlenen	Na versnelde visitatie licentieverlening twee of meer onvoldoende kernwaarden
X	Licentie voor vijf jaar verlengen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie
	Over twee jaar versnelde visitatie (bij de vijfjaarlijkse visitatie)	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie
	Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie

Aanbevelingen die met een plan van aanpak opgenomen worden in de schoolreactie

Aanbeveling	Omschrijving
Nr. 1	Stel een duidelijk Dalton Ontwikkelings Plan (DOP) op en beschrijf per jaar wat je aanpakt, hoe je dat doet, wie er verantwoordelijk is en hoe je dit wilt borgen. Neem daarin ook de volgende punten op: <ol style="list-style-type: none"> a. Participatie leerlingen op samenstellen taak. b. Vergroten van de mogelijkheden tot groei van planningsvaardigheid leerlingen door meer inzicht in tijdstip van instructie te geven en leerlingen meer keuze vrijheid voor wel/geen deelname aan instructie. c. Bovenstaande impliceert: minder leerkracht sturing: Loslaten op basis van vertrouwen. d. Beschrijf in je documenten meer je eigen school.

slotopmerkingen

Wij hebben een fijne dag op jullie school gehad. Er heerst een goede sfeer en de kinderen zijn heel goed in staat te verwoorden waar de school voor staat en waar zij zelf mee bezig zijn. zij zijn trots op hun school en jullie mogen dat ook zijn. Dank voor de goede ontvangst, verzorging (met compliment aan de conciërge) en leuke dag en veel succes gewenst met het vervolg van jullie school/dalton ontwikkeling.

Hartelijke groet,
Het visitatieteam

Ondertekening voorzitter visitatieteam

Naam	handtekening	Datum

Schoolreactie op de visitatie

Overige opmerkingen en ervaringen m.b.t. het verloop van de visitatie. hierbij valt te denken aan: opstelling visiteurs, dagrooster, gevoerde gesprekken, etc.
N.B. Dit zijn opmerkingen van de school zelf. Deze opmerkingen kunnen dus afwijken van de “slotopmerkingen” genoemd in het visitatieverslag.

Wij hebben de visitatie heel positief ervaren.
Er was sprake van een prettige sfeer.
Wij kunnen ons zeker vinden in de aanbevelingen.
De punten genoemd in het visitatieverslag zijn voor ons herkenbaar en zijn ook zeker punten, waarmee wij graag aan de slag gaan.
Het verslag had voor ons nog weer een verdiepend karakter t.o.v. ons gesprek, die wij overigens ook als zeer prettig hebben ervaren.
We hebben nu handvaten waar we weer mee verder kunnen om ons Daltononderwijs naar een hoger plan te tillen.

Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

aanbeveling 1. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Stel een duidelijk Dalton Ontwikkelings Plan (DOP) op en beschrijf per jaar wat je aanpakt, hoe je dat doet, wie er verantwoordelijk is en hoe je dit wilt borgen. Neem daarin ook de volgende punten op: <ol style="list-style-type: none"> Participatie leerlingen op samenstellen taak. Vergroten van de mogelijkheden tot groei van planningsvaardigheid leerlingenn door meer inzicht in tijdstip van instructie te geven en leerlingen meer keuze vrijheid voor wel/geen deelname aan instructie. Bovenstaande impliceert: minder leerkracht sturing: Loslaten op basis van vertrouwen. Beschrijf in je documenten meer je eigen school.
actie	In september 2016 wordt een DOP opgesteld voor de komende 5 jaar.
uitvoerenden	Directeur en Daltoncoördinator
tijdvak	De komende 5 jaar
scholing/ externe ondersteuning	Dit denken wij zelf te kunnen. Bovendien heeft de DaCo een groot netwerk en kunnen mensen mee laten kijken en denken over onze Daltontoekomst.
toelichting	We werken een 5-jaren plan uit, waarin wij de bovenstaande speerpunten en eigen ontwikkelingen zullen opnemen. Dit zal een organisch document worden, waarin wij onze ontwikkelingen laten zien en evalueren. Deze punten zullen wij vervolgens borgen in het Daltonplan. Ook zullen wij stapsgewijs de visie in het Daltonplan herschrijven.

**Ondertekening school en
visitatievoorzitter voor gezien**

naam	functie	handtekening	datum

Dit verslag wordt binnen drie weken na ontvangst (het liefst per e-mail als Wordbestand) opgestuurd naar de
visitatievoorzitter, die dit binnen vijf weken na de visitatie opstuurt naar de inhoudelijk medewerker visitaties van
de NDV.